

Bilaga 1 **Omvärldsanalys**

Bilaga 2 **Barnkonsekvensanalys**

Bilaga 3 **Handlingsplan för barn och unga (0-18 år)**

Omvärldsanalys

Omvärld

Omvärldsbeskrivningen baseras på Piteå kommuns årsredovisning, översiktsplaner, rapporter och omvärldsanalyser, Omvärldsrapport 2022 från kyrkokansliet för Svenska kyrkan, rapporten Ung i dag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor MUCF, rapporten Social kompass Piteå från Statisticon AB, samt statistik från Statistiska centralbyrån SCB.

Demografi

Piteå kommuns befolkning uppgick den sista december 2022 till 42 362 invånare. Under året har befolkningen ökat med 39 invånare, +0,1 %. Piteå är tillsammans med Luleå den kommun i Norrbotten som ökat sin befolkning under de senaste 25 åren, medan befolkningen i länets övriga kommuner har minskat. Kommunens målsättning är att vara 46 000 invånare till år 2030. Prognosen för kommande år visar fortsatt på en långsammare ökning än målsättningen, men utvecklingen är svårbedömd. Den kommande gröna omställningen och nya etableringar i regionen kommer att medföra ändrade förutsättningar.

Av kommunens invånare bor 29 916 personer i Piteå församling varav 20 333 är medlemmar i Svenska kyrkan (31 december 2022). Kommunens områden delas in i glesbygd, landsbygd och stadsbygd. För de områden som ingår i Piteå församling ser fördelningen ut på följande sätt:

Glesbygd cirka 300 invånare

Gråträsk, Koler, Långträsk, Storsund:
302 invånare

Landsbygd cirka 4 700 invånare

Roknäs/Sjulnäs: 1 402 invånare
Böle, Lillpite, Långnäs, Pålberget, Svensbyn,
Åträsk: 2730 invånare
Övre Piteälvsbygden (Arnemark, Sikfors,
Stridholm): 554 invånare

Stadsbygd cirka 25 000 invånare

Ankarskatan, Backen, Berget-Annelund: 4361
invånare
Djupviken, Fårön: 2393 invånare
Centrum: 5061 invånare
Klubbgården: 1426 invånare
Pitholmen: 6665 invånare
Öjebyn: 4979 invånare

Under den senaste tioårsperioden har befolkningsökningen varit högst i centrala Piteå och på Pitholmen. Svag ökning har också skett i Roknäs/Sjulnäs omland, Backen och Berget-Annelund. Befolkningen har minskat i glesbygdsområdet.

I kommunen som helhet har födelseöverskottet varit negativt. Antalet födda barn i Piteå var under 2022 det lägsta sedan 2009. Det finns ett svagt födelseöverskott bland annat i Sjulnäs, Bölebyn, Lillpite, Djupviken, Övre Piteälvsbygden, Norra Pitholm och Svartudden. Det minskande barnafödandet är en trend som finns i hela Norrbotten och i riket. Barnafödandet i Sverige låg under 2022 på 1,52 barn per kvinna, att jämföras med 1,98 barn per kvinna år 2010.

Den demografiska utvecklingen är problematisk i Piteå liksom i riket som helhet. Invånarna i åldern 65 år och äldre ökar, samtidigt som invånarantalet i arbetsför ålder minskar. Piteå har ett mansöverskott i åldrarna 25–44 år eftersom yngre kvinnor är mer flyttningsbenägna. I äldre åldrar är kvinnorna i majoritet.

I jämförelse med andra kommuner så finns det inte någon segregation att tala om i Piteå kommun. Det har dock gjorts mätningar utifrån demografiska och socioekonomiska faktorer som ålder, arbetslöshet, ekonomiskt bistånd, förvärvsinkomst, ohälsotal, födda utanför Europa, förvärvsarbete och eftergymnasial

utbildning. En generell beskrivning visar då att en hög andel äldre bor i centrumområdet och i Markbygden. En högre andel barnfamiljer bor i Rognäs, Sjulnäs och Svartudden. Andelen arbetslösa är högst i Markbygden, Linnéparken, Holmen och Centrumområdet. Andelen med ekonomiskt bistånd är högst i centrala Öjebyn och Heden, Linnéparken, Degerånget och Holmen. Den genomsnittliga förvärvsinkomsten är lägst på Tunnan och högst på Svartudden samt Norra och Södra Pitholm. Antalet ohälsodagar är högst i Linnéparken, Storstrand och Centrumområdet. Andelen födda utanför Europa är högst i Linnéparken och Holmen. Andel förvärvsarbetande är lägst i Tunnan, Linnéparken och Centrumområdet. Andel med eftergymnasial utbildning är lägst i Linnéparken. Sammantaget visar detta att det finns en högre andel människor i delar av Öjebyn och centrala Piteå som lever i utsatthet, i jämförelse med till exempel människor i byarna eller i kommunens östra delar.

Under pandemin har det varit svaga flyttrörelser i kommunen liksom i riket som helhet. Piteå har fått kvotflyktingar, främst från Kongo, Afghanistan och Eritrea, som lett till en ökad invandring. Efter Rysslands invasion i Ukraina har det kommit ungefär 150 ukrainska flyktingar till Piteå.

Planerat bostadsbyggande

Piteå kommuns gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2016. Stadskärnan förtätas successivt. Större stadsutvecklingsområden pekas ut i Västermalm och Övre Norrmalm.

Det pågår ett arbete med att utveckla en ny stadsdel österut i enlighet med översiktsplanen. Strömnäsbacken är det första färdigställda bostadsområdet i den nya stadsdelen. Det förbereds för ytterligare bostadsområden och under 2021 invigdes en helt ny förskola med tio avdelningar i stadsdelen. Det är beslutat att bygga ett nytt särskilt boende för äldre med kognitiva sjukdomar, Skogsgården, med plats för 80 lägenheter. En utbyggnad av vatten och avlopp har skett på delar av Nötön och Renön.

Som komplement till översiktsplan 2030 har kommunen beslutat om ett antal fördjupade översiktsplaner. Rognäs/Sjulnäs är ett av fem landsbygdscentra. Det har påbörjats ett arbete med en fördjupad översiktsplan för stadsdelarna Öjebyn, Munksund och Bergsviken där Öjebyn varit först ut. Arbetet har startat vid Solander- och Björklundaskolan. De fördjupade översiktsplanerna ska vara vägledande för användningen av mark och vatten, och stödja utvecklingen av orterna.

I Markbygden pågår omfattande arbete med att etablera Europas största landbaserade vindkraftspark.

Arbetsmarknad och infrastruktur

Piteås största arbetsgivare är Piteå kommun som svarar för nästan 30% av det totala antalet anställda i kommunen. Andra stora arbetsgivare är Region Norrbotten, industrier som Smurfit Kappa, Lindbäck och SCA, samt tjänsteföretag som till exempel Alter Assistans, Pite -havsbad och Swedbank. Det pågående arbetet med vindkraftsparken förväntas skapa 500–700 årsarbetstillfällen under etableringsfasen och 200 arbetstillfällen under driftsfasen. Det sker en viss arbetspendling till och från Piteå, främst till Luleå dit drygt 2300 Piteåbor pendlar. De allra flesta bor och arbetar inom kommunen.

Arbetslösheten (räknat på både öppet arbetslösa samt de som är sysselsatta i arbetsmarknadsprogram) var i medeltal 4,9% under 2022. Genomsnittet för Norrbottens län var 4,9% och för riket 6,9%. I Piteå kommun har drygt 35 % av befolkningen 25–64 år en eftergymnasial utbildning, att jämföra med drygt 45 % för riket.

Kollektivtrafiken sker med buss. Under 2021 infördes ett nytt avtal för kollektivtrafiken inom kommunen. Trafiken drivs av ny operatör och sker med elbussar. Kollektivtrafik med buss finns också mellan kommunerna. Under 2021 togs regeringsbeslut om att Norrbottniabanan ska byggas i hela sin sträckning.

Risker och krisberedskap

Piteå kommun arbetar kontinuerligt med att utveckla sin förmåga att hantera olika samhälls-störningar. Exempel på samhällsstörningar och kriser som en kommun bör ha beredskap för är extremt väder, problem med dricksvatten och avlopp, strömavbrott, telestörningar samt utsläpp av farliga ämnen. Arbetet med civilt försvar handlar om att vid krigshot eller krig kunna skydda och säkerställa viktiga samhällsfunktioner, som för en kommun kan vara räddningstjänst, dricksvattenförsörjning och avloppssystem. Även klimatförändringar och ökade spänningar i omvärlden leder till ett ökat tryck på säkerhetsarbete. Klimatförändringarna handlar för Piteå kommuns del framför allt om att det blir varmare och blötare.

Det finns en POSOM-grupp i kommunen som aktiveras vid större kriser och olyckor. POSOM står för psykiskt och socialt omhändertagande och bygger på ett utvecklat nätverk mellan räddningstjänst, socialtjänst, polis och kyrka. Gruppen ingår som en del av kommunens krisberedskap.

Luleå stift samverkar med övriga aktörer på regional nivå: länsstyrelse, polis, sjukvård och försvarsmakt. Stiftskansliet i Luleå har en krisledningsgrupp som möts regelbundet och i händelse av kris arbetar utifrån en beredskapsplan som snabbt kan aktiveras. Krislednings-gruppen har ett nära samarbete med kontraktsprostarna och inom varje kontrakt finns en samverkansplan. Vid allvarliga eller extraordinära händelser förväntas församlingen direkt inleda arbete med att stötta berörda, utifrån egen beredskapsplan. Samverkansplanen förutsätter också att församlingen vid behov begär stöd via sin kontraktsprost och att stiftsorganisationen underrättas.

Med kriget i Ukraina har säkerhets-, försvars- och beredskapsfrågor aktualiserats på många plan. Sverige har ansökt om medlemskap i NATO men har hittills bromsats av Turkiet. Arbetet med kris- och beredskap har blivit tydligare i Svenska kyrkan och Piteå församling. Arbetet gäller även kyrkorummet och kulturarvet som har en roll att bära i kris och krig.

Globalt

Det senaste året har präglats av återhämtning efter pandemin och ett successivt öppnande av samhället. I februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina, vilket har påverkat den europeiska ekonomin negativt. Energi- och råvarupriser har stigit kraftigt, det har varit en stigande osäkerhet för den ekonomiska utvecklingen och den finansiella marknaden har haft stora svängningar och fallande kurser. Den globala inflationstakten har varit hög vilket lett till en åtstramande politik och räntehöjningar. Världsekonomin bedöms gå in mot en lågkonjunktur.

Koncentrationen av de viktigaste växthusgaserna har fortsatt att öka och extremväder skördar många dödsoffer. Sommaren 2022 var den varmaste sommaren någonsin i Europa. Katastrofala översvämningar och jordskred drabbade Pakistan under hösten 2022 och det har varit skyfall i Italien och Tyskland. Svårt torka råder på Afrikas horn. Klimatrelaterade katastrofer fortsätter att öka och förvärrar för dem som redan är utsatta, och skapar allt oftare nya humanitära kriser.

Kriget i Ukraina, som bland annat påverkat den globala ekonomin samt spannmålsexporten, har ytterligare bidragit till att fattigdom och extrem hunger ökat i världen. Samtidigt bidrog kriget i Ukraina till att klimatfrågor hamnat i skymundan.

Kyrkokansliets rapport pekar på en global demokratisk tillbakagång under de sista åren, inte minst på grund av pandemin. Auktoritära styren är på frammarsch och det finns en global trend där arbete för mänskliga rättigheter, internationellt samarbete och multilateralism ifrågasätts.

Som en konsekvens av pandemin och samhällets nedstängning, har också kvinnors och flickors ekonomiska och sociala utsatthet ökat. Särskilt utsatta är de kvinnor och flickor som redan befinner sig i

sårbara situationer. Våld mot kvinnor, tvångs- och barnäktenskap och tonårsgraviditeter ökade under pandemin.

I Sverige har samhället öppnat efter pandemin och det akuta trycket på sjukvården har minskat. Det finns samtidigt en vårdskuld att ta igen. Rysslands invasion av Ukraina ledde till en mobilisering för att kunna ta emot ukrainska flyktingar. Flyktingströmmarna från Ukraina har efter en intensiv fas minskat i omfattning. BNP-tillväxten har bromsats in till följd av situationen i omvärlden. Hushållens reala disponibla inkomster och realinkomster har sjunkit på grund av de höga energi- och livsmedelspriserna, samt stigande räntor.

Efterfrågan på arbetskraft är dock relativt hög och det är ett ansträngt rekryteringsläge inom flera sektorer i Sverige och i Norrbotten.

Unga

Undersökningen Ung idag 2023

Rapporten Ung idag 2023 pekar på ungas levnadsvillkor utifrån aspekterna utbildning, arbetsmarknad, ekonomisk och social utsatthet, inflytande och delaktighet, fysisk och psykisk hälsa, kultur och fritid.

- Indikatorer inom området utbildning visar på en långsam positiv utveckling kopplat till skolresultat under de senaste åren. Andelen som är behöriga till gymnasiet har ökat, och andelen utan gymnasieutbildning har minskat. Det finns utmaningar i att stärka gruppen unga utrikes födda killar, där det är en högre andel som saknar gymnasieutbildning och som saknar behörighet till gymnasiet. De flesta unga upplever att de är trygga i skolmiljön men över tid har upplevelsen svagt försämrats.
- Indikatorer inom området arbetsmarknad visar att pandemin försvårade ungas möjligheter att arbeta, men att arbetslösheten bland unga har sjunkit under 2021 och 2022. Utrikes födda unga har fortsatt svårare att få arbete, jämfört med de som är födda i Sverige. Bland unga 16–24 år var det 6,2 % (år 2020) som varken arbetade eller studerade.
- Indikatorer inom området ekonomisk och social utsatthet visar att antalet unga med låg ekonomisk standard har ökat och är betydligt högre bland utrikes födda än inrikes födda. Andelen unga med ekonomiskt bistånd har minskat men är fortsatt hög bland utrikes födda. Killar är i högre utsträckning än tjejer utsatta för misshandel medan tjejer är mer utsatta för sexualbrott. Antalet killar som utsätts för dödligt våld har ökat över tid.
- Indikatorer inom området inflytande och delaktighet visar att drygt 60% av unga uppger att de är intresserade av vad som händer i omvärld och samhälle. Andelen som uppger att de är intresserade av politik är drygt 40%. Få unga är medlemmar i politiska partier. Valdeltagandet är förhållandevis högt bland unga utom i EU-valet. Det är fler unga som vill vara med och påverka i sin kommun än som upplever att de har möjlighet att göra det, vilket gör det viktigt att fortsatt arbeta med ungas delaktighet i demokratin.
- Indikatorer inom området fysisk och psykisk hälsa visar att andelen unga som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra är fortsatt hög, men minskar över tid. Andelen unga som har psykiska symptom fortsätter att öka. En högre andel tjejer än killar upplever psykiska symptom och det senaste året har det skett en kraftig ökning av vård av tjejer som begått en självdestruktiv handling. Antalet unga som begår suicid är fortsatt högre bland killar. Ungas riskabla alkoholkonsumtion och rökning har minskat eller varit på samma nivå över tid. Användning av snus har ökat bland tjejer, och användning av narkotika bland unga i år 2 på gymnasiet har ökat något. Andelen unga som är stillasittande mer än 10 timmar per dygn har varit relativt stabil över tid och uppgick år 2022 till knappt 34 %.

- Indikatorer inom området kultur och fritid visar att covid-19 pandemin påverkade ungas tillgång till aktiviteter på fritiden. Konsumtion av kultur, besök på fritidsgård, bibliotek samt idrottande inom förening minskade mellan 2018 och 2021. Även ur ett längre tidsperspektiv har det skett minskningar i ungas deltagande i idrott inom förening. Det är fler killar än tjejer som idrottar inom en förening, medan det är fler tjejer som utövar kultur. Andelen unga som vistas ute i naturen har ökat något. Andelen unga som besöker fritidsgård är högre bland utrikes födda än bland inrikes födda. Det är också en högre andel unga med utländska bakgrund som besöker bibliotek och läser böcker, jämfört med unga med svensk bakgrund.

Undersökningen Personligt 2022

Lokalt för Piteå finns undersökningen Personligt 2022, som riktar sig till elever i skolår 7 och 9 i grundskolan samt skolår 2 i gymnasieskolan.

- Undersökningen visar sammanfattningsvis på att de allra flesta ungdomar i Piteå har en god självskattad hälsa. Det är dock en minskning av antalet som skattar sin hälsa som mycket eller ganska bra i jämförelse med 2020 års undersökning. Betydligt fler tjejer än killar skattar sin hälsa som ganska eller mycket dålig. Fler tjejer än killar uppger att de har problem med ont i magen, huvudvärk, stress och nedstämdhet.
- Antalet unga som äter skollunch varje dag har enligt undersökningen minskat sedan 2020, 44 procent av tjejerna och 50 procent av killarna uppger att de äter lunch varje dag. Andelen som uppger att de är medlem i någon förening har minskat, inte minst efter pandemin. En aktiv fritid brukar beskrivas som hälsofrämjande. Rapporten påpekar dock att det faktum att unga i lägre omfattning är medlemmar i någon förening inte nödvändigtvis innebär att de är mindre aktiva på sin fritid. Det pågår en undersökning av fritiden för unga i Piteå.

Framtid i Piteå

I kommunens riktlinjer inför verksamhetsplan 2023–2025 lyfts bland annat att Piteå behöver vara en kommun där familjer vill bo och där barnens perspektiv är viktiga. Det krävs ett gott mottagande av nya pitebor med krav på integration och etablering på arbetsmarknaden. Det finns behov att arbeta för ökad trygghet och trivsel. Öppenhet, förtroende och transparens behöver utvecklas för att stärka tillit internt och externt, i samhället. Kompetensförsörjning är en stor utmaning. Det krävs ett förnyelsearbete med stöd av digital teknik som riktar sig till kommunens medborgare.

I omvärldsanalysen 2020–2030 betonas att människor lever i en brytningstid där normer, värderingar och strukturer utmanas och ifrågasätts. Det lyfts fram ett antal övergripande trender såsom globalisering, ökad oro i världen, demografiska utmaningar, miljö- och klimat-förändringar, värderingsförändringar och inte minst digitalisering samt stark teknikutveckling.

De senaste årens händelser och beslut kommer att ha stor påverkan på utvecklingen i Piteå kommun och i Piteå församling. Några exempel:

- Coronapandemin har skapat nya förutsättningar. Hemarbete, distansmöten, E-handel och inflyttning till småstad förväntas vara en del i de nya normala.
- Kriget i Ukraina har långtgående konsekvenser för bland annat ekonomi, politik och säkerhetsfrågor, konsekvenser som ännu inte kan överblickas.
- Köpkraften har urholkats på grund av kraftiga prisökningar, stigande räntor och fallande börskurser. Den ekonomiska utsattheten har ökat.

- Det förbereds för storskaliga etableringar i närliggande kommuner vilket antagligen får effekt även för Piteå kommun och ändrar förutsättning för planarbete och kompetensförsörjning.
- Beslutet att Norrbottniabanan ska byggas påverkar likaså.
- Utvecklingen av artificiell intelligens AI går snabbt. AI har blivit en parameter att ta in i framtidsscenario, även om det i nuläget är svårt att bedöma omfattningen.

Slutsats omvärldsanalys

I Piteå kommuns omvärldsanalys 2020–2030 betonas att människor lever i en brytningstid där normer, värderingar och strukturer utmanas och ifrågasätts. Det lyfts fram ett antal övergripande trender såsom globalisering, ökad oro i världen, demografiska utmaningar, miljö- och klimatförändringar, värderingsförändringar och inte minst digitalisering samt stark teknikutveckling.

De senaste årens händelser och beslut kommer att ha stor påverkan på utvecklingen i Piteå kommun och i Piteå församling. Några exempel:

Coronapandemin har skapat nya förutsättningar.

- Kriget i Ukraina har långtgående konsekvenser för bland annat ekonomi, politik och säkerhetsfrågor.
- Köpkraften har urholkats på grund av kraftiga prisökningar, stigande räntor och fallande börskurser. Den ekonomiska utsattheten har ökat.

Omvärldsanalysen pekar också på lokala faktorer som påverkar församlingens arbete:

- Det förbereds för storskaliga etableringar i närliggande kommuner vilket antagligen får effekt även för Piteå kommun och ändrar förutsättning för planarbete och kompetensförsörjning.
- Beslutet att Norrbottniabanan ska byggas påverkar.
- Piteå kommun har en svag befolkningsökning. Kommunen har ett födelseunderskott. Den demografiska utvecklingen visar att befolkningen blir äldre och att andelen i arbetsför ålder kommer att minska. Den kulturella mångfalden har ökat. Det senaste året har det kommit kvotflyktingar samt cirka 150 ukrainska flyktingar.
- Det finns inte uttalad segregation i Piteå. Det finns dock några områden i Piteå kommun där en högre andel människor lever i socioekonomisk utsatthet.
- Ungdomar i Piteå skattar sin hälsa som förhållandevis god men det är en minskande andel som skattar sin hälsa som mycket eller ganska bra. Det är framför allt flickor som skattar sin hälsa som ganska eller mycket dålig.
- Förändringar i klimatet innebär för Piteå framför allt att det blir varmare och blötare. Det är större risk för värmeböljor och översvämningar.

Piteå församling vill:

- ... bygga relationer med barn och unga och visa på trygga sammanhang.
- ... vara en fristad i en orolig tid, och en plats för att vila och för att hämta kraft.
- ... inspirera och vara drivande i frågor som miljö och hållbarhet.
- ... hjälpa människor som lever i utsatthet att göra sin röst hörd.
- ... arbeta för mångfald och integration.

Barnkonsekvensanalys

Kyrkoordningen anger att barnet intar en särställning i kristen tro. Det behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamheter. Som en följd av detta ska Piteå församling genomföra barnkonsekvensanalyser för att bedöma vilka konsekvenser som uppstår för barn och unga av de beslut som fattas i alla verksamheter, kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Utifrån bedömningen ska ett beslut tas för barns och ungas bästa.

För att genomföra barnkonsekvensanalysen använder församlingen ett beredningsformulär som stöd.

Barnkonsekvensanalysen utgår från FN:s barnkonvention.

Utdrag ur Barnkonventionen:

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva och att utvecklas.

Artikel 12: Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Artikel 17: Alla barn har rätt att ta del av information från massmedia, som syftar till att främja deras välfärd och utveckling. Massmedia ska därför uppmuntras att sprida information särskilt riktad till barn, samarbeta över gränserna, producera barnböcker, sprida information på minoritetsspråk samt skydda barn mot skadligt innehåll.

Artikel 23: Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

Artikel 30: Barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.

Artikel 31: Barnet har rätt till lek, vila och fritid.

BESKRIVNING

Verksamheter

I Piteå församling finns följande verksamheter som möter barn och unga (2023):

Liten och stor	Konfirmation
Barnkörer	Gymnasiekonfirmation
Scouter	Skolarbete, i varje årskurs från förskola till och med åk 6, vid förfrågan även på högstadiet och gymnasiet
Skatten	Ungdomsteam - utåtriktat arbete
Himlakul	Ledarutbildning
Messy Church	Macka vid elden
Ungdomskör	Läger för ensamföräldrar
Killgrupp	I samverkan med Luleå stift erbjuds "familjeträffar" till familjer med barn som har hörselnedsättning och behov av tecken som stöd.
Kyrkans ungas styrelse	
Kyrkans unga för personer med funktionsvariationer	
TGIF (Thanks God it's Friday - tonårsgrupp)	
Innebandy	

Ekonomi

Församlingens budget (2023) visar att arbetet med barn och unga är centralt i församlingens verksamhet. Piteå församling har beslutat att all barn- och ungdomsverksamhet ska vara kostnadsfri. 36 % av den totala budgeten går till verksamhetens grundläggande uppgifter. 30 % inom de grundläggande uppgifterna går till undervisning / konfirmandarbete, barn och ungdom.

Mer om utsatthet och socioekonomiska undersökningar redovisas i omvärldsanalysen, se bilaga till FIN.

Antal barn och unga i Piteå församling

Av hela kommunens 42 422 invånare är barn och ungas åldersfördelning enligt Piteå kommunfakta 2022: 0–15 år 17 %, 16–19 år 3,4 %. 19–24 år 6,6% (unga vuxna).

Gudstjänst

Församlingen vill främja gudstjänstutvecklingen, göra gudstjänsten mer tillgänglig och skapa förutsättningar för delaktighet. Musiken är betydelsefull och genom att erbjuda körsång för barn och unga skapas ett sammanhang där barn kan växa och utvecklas och i tidig ålder finna en plats i kyrkans sammanhang.

Undervisning

Piteå församling har mycket verksamhet för barn och unga. Ett exempel är att församlingen erbjuder alla ungdomar att konfirmera sig och de får ytterligare en möjlighet med gymnasiekonfirmation. Körverksamhet för barn finns i tre av församlingens områden och ungdomskör finns i Öjebyn. Vi finns på barns och ungas arenor till viss del tex genom det omfattande och efterfrågade skolarbetet.

Genom den ledarutbildning för unga som bedrivs ser vi samma goda resultat som på nationell nivå. En "lyckad" brygga från konfirmationen in i församlingens liv där unga får möjlighet att växa.

Det utåtriktade arbetet bland unga i samverkan med fältassistenter öppnar upp för att nå fler ungdomar. Församlingens verksamheter blir en kontaktyta för att skapa relationer med barn och unga. Det goda samarbetet med andra aktörer är en förutsättning för att kunna stödja barn och unga som lever i en mer utsatt livssituation.

Utöver de verksamheter församlingen erbjuder finns en efterfrågan från områdets skolor till att jobba med frågor kring värdegrund och etik, både på nätet och i "verkliga livet".

Diakoni

Den kristna människosynen är grunden i mötet med barn och unga. De verksamheter som sker i samarbete med andra aktörer tex kommunen ger ytterligare möjlighet för barn och unga som är marginaliserade att få stöd. Exempel på detta är läger för ensamföräldrar, nätverket Barn som anhöriga och den ideella organisationen Lilla hjärtat. Samarbetet med Lilla hjärtat innebär stöd till barnfamiljer med främst mat i juletid.

Mission

Ett viktigt fokus i arbetet med mission är mångfald och möten över gränser. Det handlar bland annat om att belysa en kristen människosyn och alla barns lika värde. Detta är ett viktigt arbete i församlingens närhet, tex ges möjligheten vid verksamheterna på Havsbadet under juli månad, "Macka vid elden" i Öjebyn och församlingens närvaro vid PSG. Även på ett internationellt plan ges möjlighet genom de

projekt som församlingen stödjer genom ACT, Svenska kyrkans internationella arbete. Där arbetar församlingen för att öka barns möjlighet till rent vatten, mat, hälsa och skolgång. Genom att lyfta dessa frågor i olika sammanhang finns en förhoppning om att öka medvetenheten om barnens utsatthet i vår samtid, både långt borta och nära.

KARTLÄGGNING

Undervisning/skola

Församlingen vill arbeta för att bygga relationer både i skola och samhälle, genom att vara en resurs och samarbetspartner. I de områden där församlingen har goda relationer med skolan utvecklas samarbetet naturligt, men det ser olika ut i olika områden. På de skolor där församlingen redan finns och syns ökar förtroendet. Ca. 32 % av församlingens kyrkotillhöriga ungdomar väljer att konfirmera sig.

Socioekonomisk svaga områden

Piteå kommunfakta visar att socioekonomiskt svaga områden i Piteå är Piteå C samt Öjebyn. Genom församlingens diakonkassa ges möjligheten för barnfamiljer till ekonomiskt bistånd vid en akut situation.

Ungdomar i Piteå

Förutom att stötta de verksamheter som andra samhällsaktörer ordnar i sina lokaler har Piteå kommun Kaleido, en centralt belägen lokal för kultur och kreativa uttryck med café och en konsthall. Även om aktiviteter arrangeras för ungdomar så saknas samlingsplatser för ungdomar i centrum av Piteå.

Utifrån enkätundersökningen "Personligt" som genomförs varje år på uppdrag av kommunen bland elever i åk 7, 9 samt åk 2 i gymnasieskolan blir det synligt att de flesta ungdomar i Piteå har en god självskattad hälsa, tränar regelbundet, nyttjar varken alkohol, tobak eller andra droger. De flesta har någon i sin omgivning att prata med om svåra saker och de vänder sig till vuxna i sin omgivning när de blivit utsatta för något jobbigt.

Även om det stora flertalet unga mår bra och trivs i skolan så uppger nästan 50 procent av tjejerna att de känner sig stressade flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag. Mer än dubbelt så många tjejer jämfört med killar skattar sin hälsa som ganska eller mycket dålig. Det stämmer väl överens med vad vi ser och får höra från elever och personal när vi är ute på högstadieskolorna, och från fältassisterna när vi träffar unga i det utåtriktade ungdomsarbetet.

Flyktingar och integration

Piteå kommun har under en längre tid tagit emot flyktingar som fått uppehållstillstånd och fått kommunhänvisning till Piteå. Dessa familjer bor utspridda i församlingen, vilket är bra för integrationen men medför också problem eftersom många föräldrar saknar körkort och bussförbindelserna är dåliga, speciellt under kvällar och helger. Familjernas ekonomi är ofta mycket ansträngd och begränsar deras möjlighet att delta i många fritidsaktiviteter, det är därför viktigt att församlingens verksamheter är gratis och geografiskt utspridda.

För att nå ut med information till våra nysvenskar måste församlingen aktivt arbeta med att utveckla muntliga kommunikationsvägar och information på enkel svenska.

Metoder

För att ta del av barn och ungas åsikter kring församlingens verksamheter och vilka behov som finns har vi valt att jobba på följande sätt:

- Utvärdering av konfirmandtiden i form av enkät.
- Löpande utvärdering av verksamhet genom enkäter och samtal med deltagare i grupper.
- Samverkan med Kyrkans Unga.
- Verksamhetsuppföljning.

ANALYS OCH SLUTSATSER

Piteå församling har en viktig roll att spela i barns och ungdomars liv och utveckling. Om än undersökningar visar att barn och ungdomar i Piteå mår relativt bra i jämförelse till riket så möter vi många barn och unga i församlingen som inte får det stöd de behöver i sin vardag.

Att verksamheter ligger nära geografiskt och att tex. barnen själva kan cykla till kören innebär att fler kan vara med. Det blir lättillgängligt och inte beroende av föräldrarnas förmåga till engagemang.

Det är främst pedagoger och musiker som möter barn och unga varje vecka. Personalen är inte främlingar och därför blir tröskeln lägre att komma till någon av de verksamheter församlingen erbjuder.

Det kan vara av stort värde att ytterligare se över hur övriga yrkeskategorier finns med i mötet med barn och unga.

Vi lever i en föränderlig tid och behoven ändras snabbt. Därför är det viktigt att lyssna till barns och ungas röster för att kartlägga vilka behov som finns. Det goda samarbetet med övriga aktörer är viktigt för att öka församlingens arena och kontaktyta. Vid tex. samarbetet med kommunen i nätverket "Barn som anhöriga" kommer det tydligt fram behovet av sorgegrupper för barn och unga.

Piteå församling vill:

- ... utveckla hur vi lyssnar och tar del av ungas röster.
- ... se över och utveckla sätt att samla in data tex genom intervjuer med barn och unga för att bättre få fram deras åsikter och behov.
- ... se över strukturer och prioriteringar för att församlingens personal ska kunna finnas där barn och ungdomar befinner sig på fritiden.
- ... skapa enkla och tydliga rutiner för hur barnkonsekvensanalysen genomförs vid beslut i alla verksamhet.
- ... möta behovet av sorgegrupper för barn och unga.
- ... bevara och utveckla de goda kontakter som finns med skolan.
- ... satsa på barn och unga och ta med dem i utvecklingsfrågor och kvalitetsarbete.

Handlingsplan för barn och unga (0-18 år)

Det övergripande målet för barn- och ungdomsverksamheten är att skapa meningsfulla sammanhang där kunskapen om och i kristen tro och värdegrund kan fördjupas och delas.

Verksamheten marknadsförs via verksamhets- och skolfolder, riktade utskick och framför allt sociala medier.

VAD	HUR/AKTIVITET	NÄR	ANSVARIG
Doppåse: En tygkasse med information från församlingen samt en filt.	Information skickas till de nyblivna föräldrarna. Påsen delas ut genom hembesök.	Hela året	Dopgruppen, all personal i grundläggande verksamhet genomför
Barnens fest/Bibel för barn	Utdelning av barnens bibel till femåringar i församlingen. Till barnens fest samlas församlingens barnkörer för gemensam konsert. Utdelning av Barnens bibel även på två Messy Church-gudstjänster i församlingen.	Hösttermin	Pedagoger Musiker
Liten och stor. En öppen verksamhet för barn och vuxna på tre olika platser i församlingen, olika veckodagar.	Skapa meningsfulla möten genom lek, sångsamling, fika och samtal.	Vår och hösttermin	Pedagoger
Skolarbete. Att erbjuda alla klasser olika teman.	Se bilaga 1.	Under skolåret	Pedagoger
Barnkörer	Barn i olika åldrar övar regelbundet och medverkar i gudstjänster under terminerna.	Vår och hösttermin	Musiker
Läger för ensamföräldrar. En helg i Jäckvik med friluftstema.	Samverkan mellan Piteås församlingar samt Piteå kommun.	En helg i september varje år.	Diakon
Messy church. Vänder sig till barnfamiljer.	Samtal, lek, mat och pyssel avslutas med andakt.	3-4 gånger/vår- och hösttermin i Furubergskyrkan och Infjärdens kyrka	Arbetslagen i samarbetskyrkorna
Tillsammansgudstjänt och Äventyrssöndag	Familjegudstjänster i samarbetskyrkorna.	Vår och hösttermin.	Arbetslagen i samarbetskyrkorna tillsammans med volontärer
Barn i våra kyrkorum	Bereda meningsfull och välkomnande plats för barn som kommer till våra kyrkor/gudstjänster	Hela året	Pedagoger

VAD	HUR/AKTIVITET	NÄR	ANSVARIG
Scouter	Tillsammans med EFS Furubergskyrkan och Infjärdens kyrka bedriva scoutverksamhet.	Vår och hösttermin.	Pedagoger och Volontärer
Piteå Summer Games	I samverkan med många andra aktörer i Piteå ordnas Mixed Zone på Noliaområdet där olika aktiviteter erbjuds	Juni/juli	Pedagoger
Utåtriktad ungdomsverksamhet	I samverkan med fältare, socialtjänst och polis närvara vi större ungdomsevent t. ex. examenshelgen och cruising.	Hela året.	Ungdomsteamet
Ungdomsverksamhet Öppna mötesplatser för ungdomar.	Kyrkans unga/Mosaik. Fredagskväll TGIF i Infjärdens kyrka	Vår och hösttermin	Pedagoger och Volontärer
Tjejgrupp/Killgrupp Verksamheten vänder sig till unga tjejer/killar i högstadiesåldern.	Tjejgruppen och killgruppen sker i samverkan med personal från socialtjänsten och elevhälsan.	Vårtermin	Diakon och pedagog
Ledarutbildning.	Efter konfirmation bjuder vi in till ledarutbildning. Samverkan med Älvsby folkhögskola och andra församlingar i Piteå kontrakt.	Några helger under vår och höstterminen.	Pedagog
Sommarkyrka. Sommarjobb för ungdomar i församlingen.	Tre olika inriktningar finns; Café St Mary, Guidning av Öjeby och Piteå kyrka och Barn- och Musikaktiviteter i församlingen men med visst fokus på Havsbadskyrkan.	Sommarterminen.	Pedagoger
Konfirmander	Erbjuda två lägeralternativ och ett Hemmaalternativ. Erbjuder konfirmation för ungdomar med särskilda behov i samarbete med Rönnskolan.	Vår och hösttermin. Avslutande läger och konfirmation i maj/juni.	Konfirmandarbetslag
Ungdomskör	Erbjuda sång och gemenskap för ungdomar. Det erbjuds enskilda sånglektioner för de som vill.	Höst och vårtermin, en gång i veckan	Musiker
Himlakul	För barn 6-9 år. EFS Svensbyn	Höst och Vårtermin	Pedagog
Gymnasiekonfirmander	Tillsammans med Norrfjärdens och Hortlax församling	Vartannat år	Präst
Macka vid elden, man bjuds på varm dryck, macka och gemenskap.	Öppen gemenskap för alla åldrar. Många skolbarn i Öjebyn kommer dit på väg hem från skolan.	Höst och vårtermin	Arbetslaget i Öjebyn

FIN 2023

Församlingsinstruktion